
İŞİD'İN MUSUL'U ELE GEÇİRMESİNDEN BİR YIL SONRA IRAK'TA SON DURUM

Ali Kenan

08.06.2015

BBC 09/06/2015

Irak, Musul'un bir yıl önce Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) militanlarının eline geçmesiyle tehlikeli ve sonu kestirilemeyen bir dönemece girdi. İŞİD Musul'u ele geçirdikten sonra ülkeyi parçalamaya devam etti, Irak ordusunun belini kırdı, insanları şoka uğratan bir mezalim uyguladı ve milliyetçi ve mezhepçi çatışmaları alevlendirdi.

Irak'ın ikinci büyük şehri Musul'un düşmesiyle başlayan olaylar zinciri, bugün ülkenin birliğine ve bu birliği korumak isteyen farklı etnik ve mezheplere mensup kişilerin kararlılığına ciddi bir tehdit oluşturuyor.

Bir yıl önce Irak'ta eski başbakan Nuri El Maliki, üçüncü bir dönem için daha işbaşına gelmeye çalışıyordu, ancak hem ülkesinde hem de yurtdışında Şii çoğunluğu kollayan Sünnileri ise dışlayan kutuplaştırıcı politikalar izlemekle suçlanıyordu.

2014'ün başlarında İŞİD zaten komşu Suriye'de bir üs kurmuş, Iraklı Sünnilerin merkezi Anbar vilayetine de girmişti.

9 Haziran gecesi Musul'u ezip geçen İŞİD, Ninova vilayetinin tamamını da alıp Bağdat'a 200 kilometreden daha az mesafede bulunan eski Cumhurbaşkanı Saddam Hüseyin'in doğduğu yer Tikrit'e ilerledi.

Eski başbakan Nuri El Maliki, birleştirici bir güç olamadı.

İŞİD militanları bölgeyi terk eden Irak kuvvetlerinin arkalarında bıraktıkları çok sayıda silahı ele geçirdi, bankalardan yüz milyonlarca dolar yağmaladı, yüzlerce tutsağı cezaevinden çıkardı, keyfi idamlara ve kafa kesmelere başladı.

Birkaç gün içinde kaygı verici olaylar gelişti. Kürtler, İŞİD'den korumak bahanesiyle Kerkük'ü aldılar.

Mezhep çatışması korkusu

İŞİD'in bazı Sünni milisler ve Saddam yanlıları tarafından desteklendiği, Irak hükümetinin de İran destekli Şii milislerin askeri desteğine güvendiği ortaya çıktı ki, bu da mezhep çatışmasına yol açacak bir durumdu.

ABD, İŞİD fırtınasını durdurmak için doğrudan askeri yardım yapmayı Maliki'nin görevden ayrılması ve yerine tüm Iraklıları birleştirebilecek bir lider atanması koşuluna bağlamaya başlamıştı.

Yabancı cihatçılar Irak'a akın etmeye devam etti ve İŞİD daha da ilerledi. Halifelik ilan ettiler ve

kadınlara, Musul'da Hristiyanlara, Sincar'da Yezidilere, Ömerli'de Türkmenlere, hatta kendilerine karşı çıkan Sünnilere karşı korkunç muameleyle fanatik yanlarını gösterdiler. Kiliseleri, Şiilerin ibadet yerlerini Musul ve Nimrod'daki tarihi eserleri yıktılar.

Asurluların koruyucu tanrısı kanatlı boğa Lamassu, Musul'daki Ninova Müzesinde tahrip edilen eserler arasında.

Ağustos 2014'te Maliki görevden ayrıldı ve yerine Iraklılar arasında birlik vadeden Haydar El Abadi geldi.

ABD öncülüğündeki bir koalisyon, "IŞİD'i küçük düşürmek ve sonunda da yenmek" amacıyla hava saldırıları başlattı.

Askeri strateji, bir yandan Irak ordusunu yeniden kurmaya yardım ederken, bir yandan da ABD ve müttefiklerinin hava gücüyle, yerli Iraklı güçlerin istihbaratına dayalıydı.

Her ikisi de Bağdat'ı destekleyen ABD ve İran, Irak savaşının beklenmedik "müttefikleri" haline geldi.

Bu yıl Mart ayında Irak güçleri Şii milislerin yardımıyla ve ABD'nin hava saldırılarıyla Tikrit'i geri aldı.

Irak ordusu Ramadi'de de darmadağın oldu

Tam durumun tersine dönebileceği düşünülüyordu ki IŞİD bu kez de Anbar vilayetinin başlenti sayılan Ramadi'yi ele geçirdi.

Irak ordusu Ramadi'ye giren IŞİD militanları karşısında tıpkı Musul'daki gibi darmadağın oldu. Bu durum IŞİD karşıtı stratejiden kuşku duyulmasına ve Irak ordusunu tekrar etkili bir ordu haline gelip gelemeyeceğinin sorgulanmasına neden oldu.

Irak hükümeti çoğunluğu daha önceden Sünnilere karşı şiddet uygulamış olan Şii milisleri, Iraklı Sünnilerin çoğunlukta olduğu yere IŞİD'le savaşa gönderdi. Bu da çatışmaların giderek daha mezhepçi hale gelmesi riskini getirdi.

ABD ve Batılı müttefikleri hala Irak Başbakanı El Abadi'yi destekliyor.

Abadi'nin mevcut sorunların üstesinden gelip gelemeyeceği ise belirsiz.

Kaynak/Source: